

Verslag Netwerkdag 2018
15 juni, Kortrijk

Naam sessie: SESSIE 9 – “Sociaal-cultureel werk innoveert”

Verslaggever: *An Van den Bergh (Dēmos)*

Moderator: *Bart Rogé (Dēmos)*

Spreekers: *Kurt Declercq en Rie Vanduren (Vormingplus Midzuidwest) & Leidy Soto en Xavier Holvoet (FMDO)*

Korte inleiding van de beide praktijken (lees in [dit blogartikel](#) een meer uitgebreide beschrijving):

LEERFORCE – Vormingplus Midzuidwest

Rie Vanduren is stafmedewerker bij Vormingplus MZW. Met haar project LeerFORCE strijdt ze tegen drempels in vorming. Dat doet ze in een breed partnerschap en op een unieke manier. Het plan was simpel. Co-creatie: we organiseren samen cursussen!

BARAKFUTUR – Vormingplus Midzuidwest

BarakFutur is de biotoop van Kurt Declercq, projectmedewerker bij Vormingplus MZW. Een veelheid aan verhalen uit de Barakken naar boven halen en ontmoetingsplekken creëren, dat is de opdracht binnen BarakFutur. De filosofie erachter is eenvoudig: wanneer de vertrouwdheid met de diversiteit van mensen en hun persoonlijke verhalen groeit, werken we aan een toekomstperspectief vanuit verbondenheid in verscheidenheid.

COLOUR CULTUUR - FMDO

De FMDO is een sociaal-culturele koepelorganisatie. Haar kerntaak is het ondersteunen van sociaal-culturele verenigingen van mensen met een migratieachtergrond. Startpunt van Colour Cultuur is om op basis van het cultuuraanbod van heel wat partners interculturele ontmoetingen op te zetten. Bij elke partnerorganisatie wordt een comfortabele sofa geplaatst waarrond de ontmoeting en culturele uitwisseling is georganiseerd.

Aanpak van de sessie

Impactgericht denken en handelen. Een document van de Koning Boudewijnstichting die ons op een toegankelijke manier doet nadenken over het thema. Formuleert 7 belangrijke elementen om daarbij in het oog te houden. Die 7 elementen namen we in het achterhoofd bij de analyse van de bovenstaande praktijken.

1. Wat is de probleemanalyse?
2. Wie zijn de stakeholders?
3. Wat is de strategie die gevolgd wordt?
4. Hoe is het proces gelopen?
5. Hoe effecten bepalen?

6. Hoe lessen trekken en duurzaam mee verder gaan?
7. Hoe communiceer je over je project?

Drie inspirerende elementen uit deze sessie:

Co-productie is dé rode draad in deze drie sociaal-culturele praktijken. Samen een verhaal schrijven, de dialoog aangaan om samen aanbod te maken. In een netwerkverband en met actieve betrokkenheid van burgers in een kwetsbare positie. Belangrijk is de startvraag voor zo'n samenwerking, de uitgestoken hand. Die moet enerzijds een concrete vraag en focus in zich hebben en anderzijds open genoeg. Eerst op organisatieniveau de violen gelijk stemmen. Met elkaar praten blijkt niet simpel te zijn. Verschillende stakeholders spreken een verschillende taal en het duurt lang om op eenzelfde lijn te zitten. Belangrijk om te vertragen, niet alleen als je met de doelgroep samenwerkt maar ook met professionelen. Heel belangrijk om breed te gaan informeren. En niet elk gesprek moet meteen een return hebben, want die kan ook later komen of minder rechtstreeks zijn.

Stakeholders rond je project hebben verschillende vormen van betrokkenheid en verwachtingen. Er zijn doeners, er zijn ondersteuners, er zijn buitenstaanders, er zijn toeleiders... Daar moet je rekening mee houden en op inspelen. Belangrijk om ook je eigen positie te kennen: misschien ben je zelf een buitenstaander in de ogen van anderen. Ook voor deelnemers/burgers moet je die verschillende mogelijkheden van betrokkenheid bieden. Bvb met project BarakFutur: je komt terecht in een bepaalde biotoop en dan moet je gaan zoeken hoe je je project op een juiste manier kan opbouwen. Methodiek van de geleidelijkheid (lees meer in [blogartikel](#)): altijd blijven voortbouwen. Constante korte kleine acties die wel samenkomen maar ook op zich kunnen staan.

Belang van persoonlijk contact. Sommige mensen doen het voor jou en doen mee omdat ze je kennen. Daar moet je eerst wel in investeren. De drie projecten brengen elk op zich ook nieuwe netwerken op gang. Mensen die elkaar daarvoor niet kenden, ontmoeten elkaar. Dit persoonlijk contact moet er ook zijn tussen de professionals die het project trekken. Samenwerken is meer dan zeggen we gaan samenwerken. Ga ook letterlijk samen werken, bvb één dag per week in eenzelfde bureau zitten of samen de straat op trekken.

Co-productie vraagt gelijkwaardige investering van tijd en middelen van alle partners en dat wordt vaak onderschat. De projecten die besproken werden, kregen elk extra middelen om die co-productie op gang te kunnen brengen. Dat is een pijnpunt, want wat nadien? Extra middelen helpen om dingen soepeler te maken, je hebt ze nodig als impuls. Maar tegelijk zou het deel moeten uitmaken van de basisopdracht van de betrokken organisaties. Want co-productie vraagt altijd meer tijd dan voorzien en je moet kunnen inspelen op verwachtingen die door het initiatief naar boven komen. Je kan burgers geen maanden laten wachten op resultaten. Het argument 'dit past niet in onze manier van werken' wordt ervaren als een excuus dat absoluut niet meer te verantwoorden is. Dat komt over als: het (diverse) publiek willen we wel, maar vraag ons niet om onze werking aan te passen. Tegelijk moet je ook gewoon geduldig zijn en mensen de tijd gunnen om te veranderen.

Het zakelijk evenwicht zit in co-producties nog vaak scheef. Er worden diverse ervaringen besproken van projecten waarbij (on- of ondergesubsidieerde) organisaties botsen op een gesloten deur en enveloppe bij gesubsidieerde cultuurpartners. Tegelijk vinden zij ook elders niet altijd middelen omdat de overheid soms redeneert dat als je samenwerkt met grotere huizen dat die huizen daar dan wel aan kunnen meebetalen. De verantwoordelijkheid wordt daarmee doorgeschoven naar de 'doelgroep'organisaties en dat ondermijnt het hele idee van co-productie.

Vraag/uitdaging: Hoe kan je het organische van een co-productie zichtbaar maken in impactmeting?

Zie ook <https://www.impactwizard.eu/>